

СИЛАБУС

Дисципліна з підготовки магістра:

АЛЕРГЕНИ ЛІКАРСЬКИХ РОСЛИН

Спеціальність	І8 Фармація, промислова фармація
Освітня програма	ОПП «Фармація, промислова фармація», 2025
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Навчальний рік	2026–2027
Статус дисципліни	Вибіркова, ВК 11
Мова викладання	Українська
Загальне навантаження	3,0 кредити ЄКТС / 90 годин
Курс / семестр	II / IV (денна ф. н.)
Укладач	Родінкова В. В., професор ЗВО, д. б. н.
Викладач	Родінкова В. В., професор ЗВО, д. б. н.
Місце проведення, контакти	pharmacy@vnmu.edu.ua, м. Вінниця, вул. Пирогова 56, телефон 55–39–52

1 ОПИС ДИСЦИПЛІНИ АНОТАЦІЯ

Сезонні алергічні захворювання є однією з найпоширеніших патологій, що виникають унаслідок впливу пилку та спор, які поширюються повітрям. У період активного цвітіння рослин значно зростає використання лікарських засобів групи R09, призначених для полегшення симптомів риніту та інших проявів алергії. Особливу увагу слід приділяти тому, що різні типи пилку містять білки, здатні до перехресної реактивності між собою та з компонентами лікарських рослинних препаратів. Це створює ризик небажаних реакцій у пацієнтів із сезонною алергією, якщо вони застосовують натуральні засоби без належного контролю.

Запропонований курс знайомить студентів із основними типами аероалергенів та їхньою структурою; механізмами перехресної реактивності білків пилку та лікарської рослинної сировини; принципами фармакотерапії сезонних алергічних захворювань; сучасними стратегіями безпечного використання лікарських засобів, включно з рекомендаціями щодо уникнення потенційно небезпечних натуральних препаратів для пацієнтів із високим ризиком алергічних реакцій.

Ознайомлення з курсом не лише доповнює теоретичні знання, але й формує практичні навички аналізу ризиків та вибору оптимальної терапії. Це сприяє розширенню світогляду студентів, розвитку мотивації до дослідницької діяльності та професійному самовизначенню у сфері фармації.

Передреквізити. Курс за вибором «Алергени лікарських рослин» базується на вивченні студентами таких дисциплін, як: фармацевтична ботаніка, мікробіологія, медична біологія, клітинна біологія, органічна хімія, інформаційні технології у фармації, українська та латинська мови.

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ

Метою курсу за вибором «Алергени лікарських рослин» є формування у студентів знань про структуру та властивості алергенних білків рослинної сировини, розуміння механізмів їхньої перехресної реактивності з пилковими алергенами, а також набуття практичних навичок у визначенні ризиків та виборі безпечних фармакотерапевтичних стратегій для пацієнтів із сезонними алергічними захворюваннями.

Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна

Інтегральна:

Здатність розв'язувати задачі та осмислювати й вирішувати практичні проблеми дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері фармації.

.Загальні компетентності, формуванню яких сприяє дисципліна

ЗК 1. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

ЗК 3. Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності.

ЗК 4. Здатність до адаптації та дії у новій ситуації. Здатність виявляти ініціативу.

ЗК 7. Здатність для вибору стратегії спілкування, здатність працювати в команді та з експертами з інших галузей знань / видів економічної діяльності.

ЗК 8. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК 9. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

Спеціальні компетентності, формуванню яких сприяє дисципліна:

ФК 1. Здатність збирати, інтерпретувати та застосовувати дані, необхідні для професійної діяльності, здійснення досліджень та реалізації інноваційних проєктів у сфері фармації.

ФК 2. Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі фармації у широких або мультидисциплінарних контекстах.

ФК 3. Здатність розв'язувати проблеми фармації у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.

ФК 5. Здатність продемонструвати та застосувати у практичній діяльності комунікативні навички спілкування, фундаментальні принципи фармацевтичної етики та деонтології, що засновані на моральних зобов'язаннях та цінностях, етичних нормах професійної поведінки та відповідальності відповідно до Етичного кодексу фармацевтичних працівників України та керівництв ВООЗ.

ФК 7. Здатність проводити санітарно-просвітницьку роботу серед населення з метою профілактики поширених захворювань, попередження небезпечних інфекційних, вірусних та паразитарних захворювань, а також з метою сприяння своєчасному виявленню та підтриманню прихильності до лікування цих захворювань згідно з їхніми медико-біологічними характеристиками та мікробіологічними особливостями.

ФК 9. Здатність здійснювати консультивання щодо рецептурних і безрецептурних лікарських засобів й інших товарів аптечного асортименту та аспектів здорового харчування, фармацевтичну опіку під час вибору та реалізації лікарських засобів природного та синтетичного походження шляхом оцінки співвідношення ризик/користь, сумісності, із врахуванням їх біофармацевтичних, фармакокінетичних, фармакодинамічних та фізико-хімічних та хімічних особливостей, показань/протипоказань до застосування, керуючись даними про стан здоров'я конкретного хворого.

ФК 10. Здатність здійснювати моніторинг ефективності та безпеки застосування населенням лікарських засобів згідно даних щодо їх клініко-фармацевтичних

Постреквізити

Відповідно до вимог галузевого стандарту вищої освіти курс за вибором «Алергени лікарських рослин» виконує додаткову роль не тільки серед біологічних дисциплін для певних професійно орієнтованих і спеціальних дисциплін, а також закладає основи вивчення здобувачами вищої освіти з: фармакогнозії, навчальної практики з фармакогнозії, фармакології.

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Інтегративні кінцеві програмні результати навчання, формуванню яких сприяє навчальна дисципліна:

ПРН 1. Застосовувати спеціалізовані знання та уміння/навички з загальних та фахових дисциплін у професійній діяльності.

ПРН 2. Критично осмислювати наукові і прикладні проблеми у сфері фармації

ПРН 3. Оцінювати та забезпечувати якість та ефективність діяльності у сфері фармації.

ПРН 8. Розробляти та ухвалювати ефективні рішення з розв'язання складних/комплексних задач фармації особисто та за результатами спільного обговорення; формулювати цілі власної діяльності та діяльності колективу з урахуванням суспільних та виробничих інтересів, загальної стратегії та наявних обмежень, визначати оптимальні шляхи досягнення цілей.

ПРН 9. Розробляти і реалізовувати інноваційні проєкти у сфері фармації, а також дотичні міждисциплінарні проєкти з урахуванням технічних, соціальних, економічних, етичних, правових та екологічних аспектів.

ПРН 10. Проводити санітарно-просвітницьку роботу у фаховій діяльності при виникненні спалахів інфекційних, вірусних та паразитарних захворювань.

ПРН 12. Сприяти збереженню здоров'я, зокрема профілактиці захворювань, раціональному призначенню та використанню лікарських засобів. Виконувати сумлінно свої професійні обов'язки, дотримуватись норм законодавства щодо просування та реклами лікарських засобів. Володіти психологічними навичками спілкування для досягнення довіри та взаєморозуміння з колегами, лікарями, пацієнтами, споживачами.

ПРН 14. Визначати переваги та недоліки лікарських засобів різних фармакологічних груп з урахуванням їх хімічних, фізико-хімічних, біофармацевтичних, фармакокінетичних та фармакодинамічних особливостей. Рекомендувати споживачам безрецептурні лікарські засоби та інші товари аптечного асортименту з наданням консультативної допомоги та фармацевтичної опіки.

ПРН 15. Формулювати, аргументувати, зрозуміло і конкретно доносити до фахівців і нефхівців, у тому числі – до здобувачів вищої освіти, інформацію, що базується на власних знаннях та професійному досвіді, основних тенденціях розвитку світової фармації та дотичних галузей.

3. ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ЇХ ОБСЯГ

Очна форма навчання

Вид занять	Години
Лекції	14
Практичні заняття	16
Самостійна робота	60
Всього	90

4 ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Лекції:

1. Алергени лікарських рослин та біоаерозолі: складники, методи їх дослідження та значення для медицини, фармації та екології. Біологічні частки як чинники алергії та патогени людини, тварин і рослин.

2. Морфологічні та систематичні особливості алергенів пилку. Пилок дерев. Типи, класифікація та сезонність поширення у повітрі.

3. Алергени пилку трав'янистих рослин та спор грибів: класифікація, сезонність появи та чинники, що визначають їх розповсюдження.

4. Молекулярні алергени пилку, харчових продуктів і лікарської рослинної сировини: перехресні реакції, ризики для пацієнтів та сучасні методи прогнозування концентрації біологічних часток у довкіллі.

5. Алергени у приміщеннях: віруси, бактерії та рослинні компоненти як складники біоаерозолі. Географічні особливості поширення, клінічні прояви, сучасні можливості діагностики, профілактики та лікування сезонних алергічних захворювань.

Практичні заняття:

1. Алергени біоаерозолі та лікарських рослин: характеристики, практичне значення для медицини й фармації.

2. Методи дослідження алергенних компонентів біоаерозолі. Морфологія пилку.

3. Пилок дерев як джерело сезонних алергенів: групи, морфологічні особливості та практичне визначення.

4. Пилок злаків та інших однодольних лікарських рослин: морфологічні особливості та алергенність.

5. Пилок бур'янів як складник біоаерозолі: групи, морфологія, сезонність та ризики для пацієнтів.

6. Спори аскоміцетових грибів: поширення, алергенні властивості та методи практичного вивчення.

7. Спори базидіоміцетових та інших грибів: особливості поширення, алергенність та практичні методи дослідження.

8. Віруси та бактерії як компоненти біоаерозолі: дисперсія, шляхи передачі та їхній вплив на перебіг алергічних хвороб.

9. Молекулярні алергени пилку та лікарської рослинної сировини: методи ідентифікації та практичне значення.

10. Перехресні реакції між алергенами пилку, харчових продуктів та лікарських рослин: практичні приклади та оцінка ризиків.
11. Особливості сезонних алергічних захворювань, викликаних компонентами біоаерозолів та лікарських рослин.
12. Моделювання та прогнозування концентрації алергенних часток у довкіллі: практичне застосування для контролю захворювань.
13. Сучасні можливості діагностики, профілактики та лікування сезонних алергічних хвороб. Алергопрогноз та e-health сервіси.
14. Контроль практичних навичок.
15. Залік

Теми для самостійного опрацювання:

1. Лабораторний посуд, інструменти та обладнання для дослідження алергенних компонентів рослин.
 2. Сучасний розвиток та перспективи методології вивчення алергенів рослинної сировини та біоаерозолів.
 3. Історія досліджень алергенів лікарських рослин в Україні та світі.
 4. Застосування мікробіологічних методів у вивченні спор грибів та їхньої алергенності.
 5. Принципи індивідуального захисту при роботі з потенційно алергенними рослинними препаратами та біоаерозолом.
 6. Принципи класифікації морфології потенційно алергенних пилових зерен.
 7. Морфологічні типи спор грибів та їхня роль у розвитку алергічних реакцій.
 8. Перехресна реактивність між алергенами пилку, харчових продуктів та лікарських рослин.
 9. Вплив алергенних компонентів біоаерозолів на здоров'я людини та рослин.
 10. Дисперсія та шляхи передачі алергенних часток, включно з вірусами та бактеріями.
 11. Інгаляційні алергени приміщень: джерела, особливості та профілактика.
 12. Методи очищення повітря від алергенних та небезпечних біологічних часток.
 13. Можливості моделювання складу біоаерозолів та прогнозування концентрації алергенів.
 14. Типи систем та моделей складу атмосфери для алергопрогнозування.
 15. Методи та практичне застосування картування джерел емісії алергенних біологічних часток.
 16. Принципи автоматичного моніторингу складу біоаерозолів як основа реального алергопрогнозування.
 17. Методи подання інформації населенню щодо профілактики сезонних алергічних хвороб.
 18. Природні лікарські засоби: ризики для пацієнтів із сезонною алергією.
 19. Сучасні методи діагностики алергії на лікарські рослини.
 20. Етичні та правові аспекти використання лікарських рослин у пацієнтів з алергією.
 21. E-health сервіси для моніторингу та профілактики сезонних алергічних хвороб.
 22. Міжнародні стандарти та протоколи у сфері алергології та фармакотерапії.
- Практичні заняття передбачають теоретичне обґрунтування основних питань теми та засвоєння наступних практичних навичок:
- 1) володіти основною біологічною термінологією, спілкуватися усно і письмово з професійних питань з використанням наукових термінів державною мовою;
 - 2) елементарними прийомами роботи з мікроскопічними зразками бактерій, пилку рослин та спор грибів;
 - 3) основними правилами роботи з мікроскопом;
 - 4) методами оцінки концентрації пилку алергенних рослин та спор грибів у повітрі;

5) планувати, виконувати, аналізувати дані і презентувати результати експериментальних досліджень.

Самостійна робота студента передбачає підготовку до практичних занять; вивчення тем для самостійної позааудиторної роботи, написання рефератів, підготовка презентацій, схем й таблиць. Контроль засвоєння тем самостійної позааудиторної роботи здійснюється на підсумковому контролі з дисципліни.

Індивідуальна робота включає опрацювання наукової літератури, підготовку оглядів з наданих тем для презентації на засіданнях студентського наукового гуртка, виконання науково-практичних досліджень, участь у профільних олімпіадах, науково-практичних конференціях, конкурсах студентських наукових робіт.

Календарні плани практичних занять, тематичний план самостійної позааудиторної роботи, обсяг та напрямки індивідуальної роботи опубліковані на сайті кафедри.

Маршрут отримання матеріалів: Кафедра фармації /Студенту/Очна форма навчання/ (спеціальність) Фармація, промислова фармація / 2 курс/Навчально-методичні матеріали/ або за посиланням <https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра фармації #. Доступ до матеріалів здійснюється з корпоративного акаунту студента s000XXX@vnmu.edu.ua.

5. ФОРМИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

Поточний контроль на практичних заняттях	Методи: усне або письмове опитування, тестування, електронне опитування, розв'язання ситуаційних задач, проведення лабораторних досліджень, їх трактування та оцінка їх результатів (оформлення протоколу в робочому зошиті)
Контроль засвоєння тематичного розділу дисципліни на проміжних контрольних заняттях	Методи: усне або письмове опитування, електронне тестування, розв'язання ситуаційних задач, контроль практичних навичок
Підсумковий контроль дисципліни – залік.	Методи: тестування, усне опитування (згідно положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім.М.І.Пирогова (посилання https://www.vnmu.edu.ua/ Загальна інформація/Основні документи)
Засоби діагностики успішності навчання	Теоретичні питання, тести, практичні завдання, демонстрація практичних навичок.

6. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання знань здійснюється згідно чинного Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова

[https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc\(2026\).pdf](https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc(2026).pdf)

Поточний контроль	За чотирибальною системою традиційних оцінок: 5 «відмінно», 4 «добре», 3 «задовільно», 2 «незадовільно»
Проміжні розділові контролю	За чотирибальною системою традиційних оцінок
Контроль практичних навичок	За чотирибальною системою традиційних оцінок
Залік	За 200-бальною шкалою (середня арифметична оцінка за семестр конвертується в бали) Зараховано: від 122 до 200 балів Не зараховано: менше 122 балів (див. шкалу оцінювання)

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
180-200	A	відмінно	добре
170-179,99	B	добре	

160-169,99	C		зараховано
141-159,99	D	задовільно	
122-140,99	E	задовільно	
0-121,99	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінювання засвоєння знань студента

Оцінювання усної/письмової відповіді під час поточного контролю

Оцінка "відмінно" виставляється у випадку, коли здобувач знає зміст теми заняття у повному обсязі, ілюструючи відповіді різноманітними прикладами; дає вичерпні, точні та ясні відповіді без будь-яких навідних питань; викладає матеріал без помилок і неточностей; вільно вирішує задачі та виконує практичні завдання різного ступеню складності, самостійно генерує інноваційні ідеї.

Оцінка "добре" виставляється за умови, коли здобувач знає зміст теми заняття та добре його розуміє, відповіді на питання викладає правильно, послідовно та систематично, але вони не є вичерпними, хоча на додаткові питання здобувач відповідає без помилок; вирішує всі задачі і виконує практичні завдання, відчувачи складнощі лише у найважчих випадках.

Оцінка "задовільно" ставиться здобувачу на основі його знань всього змісту теми заняття та при задовільному рівні його розуміння. Здобувач спроможний вирішувати видозмінені (спрощені) завдання за допомогою навідних питань; вирішує задачі та виконує практичні навички, відчувачи складнощі у простих випадках; не спроможний самостійно систематично викласти відповідь, але на прямо поставлені запитання відповідає правильно.

Оцінка "незадовільно" виставляється у випадках, коли знання і вміння здобувача не відповідають вимогам "задовільної" оцінки.

Критерії оцінювання усіх інших видів навчальної роботи студента ґрунтуються на вимогах Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова» ([https://www.vnmue.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc\(2026\).pdf](https://www.vnmue.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc(2026).pdf)) і зазначені в робочій програмі навчальної дисципліни.

Оцінювання самостійної роботи.

Оцінювання самостійної роботи здобувачів, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, здійснюється під час поточного контролю теми на відповідному практичному занятті.

Максимальна кількість балів, яку може отримати здобувач освіти після засвоєння дисципліни – 200 балів. Мінімальна кількість балів становить 122 бали.

7. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Навчальний контент (конспект або розширений план лекцій), тематичні плани лекцій, практичних занять, самостійної роботи, завдання для поточного контролю, методичні рекомендації, посібники).

8. ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Виконання навчальних завдань і робота за дисципліною має відповідати вимогам «Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова» ([https://www.vnmue.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc\(2026\).pdf](https://www.vnmue.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc(2026).pdf)), «Положення про організацію освітнього процесу для здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у Вінницькому національному медичному університеті ім. М. І. Пирогова» (https://www.vnmue.edu.ua/downloads/other/pologPhD_org.pdf), Закону України «Про освіту» (ст. 42), Закону України «Про академічну доброчесність», Кодексу академічної доброчесності ВНМУ ім. М. І. Пирогова (https://www.vnmue.edu.ua/downloads/other/kodex_akad_dobr_edit%202026.pdf).

Здобувач освіти має право на отримання якісних освітніх послуг та безпечне освітнє середовище в умовах воєнного стану, надзвичайних ситуацій та надзвичайних станів, доступ до сучасної наукової та навчальної інформації, кваліфіковану консультативну допомогу під час вивчення дисципліни та опанування практичними навичками. Політика кафедри під час надання освітніх послуг є студентоцентрованою, базується на нормативних документах Міністерства освіти та Міністерства охорони здоров'я України, Статуті університету та порядку надання освітніх послуг, в тому числі при виникненні надзвичайних ситуацій,

регламентованого основними документами та розпорядженнями щодо організації навчального процесу в ВНМУ ім. М. І. Пирогова та засадах академічної доброчесності.

Академічна доброчесність. Під час вивчення дисципліни та виконання усіх видів навчальних завдань/дослідницької діяльності здобувач освіти має керуватись Законом України «Про освіту» (ст. 42), Законом України «Про академічну доброчесність», Кодексом академічної доброчесності ВНМУ ім. М. І. Пирогова (<https://www.vnmue.edu.ua/> загальна інформація/ Основні документи/ Кодекс академічної доброчесності ВНМУ ім. М.І. Пирогова). При порушенні норм академічної доброчесності застосовуються заходи реагування відповідно до чинних нормативних документів.

Дотримання правил розпорядку ВНМУ, техніки безпеки на практичних заняттях. На першому практичному занятті викладач проводить інструктаж з безпечного поводження в приміщеннях кафедри, ознайомлює із місцем розташування укриття, маршрутом переміщення в укриття згідно прийнятої схеми евакуації, правилами поведінки під час переміщення до укриття та перебування в ньому, пояснює всі дії, передбачені Планом реагування на надзвичайні ситуації (згідно Наказу № 505 від 30.08.2023 р.). У разі сигналу «Повітряна тривога» або інших сигналів оповіщення викладач перериває заняття. Всі разом переходять в укриття, де перебувають до скасування сигналу оповіщення. Після відміни сигналу тривоги викладач і здобувачі освіти продовжують заняття в учбових кімнатах кафедри або самостійно доопрацьовують навчальний матеріал з опитуванням на наступному занятті.

Вимоги щодо підготовки до практичних занять.

Здобувач освіти зобов'язаний приймати активну участь в проведенні освітнього процесу: відвідувати заняття та бути підготовленим до них, тестові завдання до поточної теми мають бути розв'язані у робочому зошиті, схеми та таблиці заповнені; активно обговорювати тему заняття, виконувати всі передбачені програмою завдання, шукати додаткову інформацію по темі заняття та презентувати її своїм колегам.

На заняття слід приходити вчасно. Запізнення не допускається (згідно Правил внутрішнього розпорядку для осіб, що навчаються у ВНМУ). Здобувач, який запізнився більше, ніж на 10 хвилин на заняття, не допускається до останнього і повинен його відпрацювати в установленому порядку.

У спілкуванні з викладачами, співробітниками, товаришами та іншими особами, що навчаються у ВНМУ дотримуватись ввічливості, привітності, доброзичливості. Здобувачі повинні дотримуватись тиші, спокою, шляхетної поведінки в приміщеннях кафедри.

У своїй роботі колектив кафедри дотримується принципів взаємоповаги і толерантності. Те саме вимагається від здобувачів.

Здобувач повинен дотримуватись правил безпеки під час знаходження у приміщеннях кафедри.

Під час роботи в навчально-наукових лабораторіях здобувачі дотримуються правил техніки безпеки (опубліковані на сайті кафедри фармації); при виконанні практичних завдань робоче місце має зберігатись у порядку та бути прибраним після виконання практичної роботи.

Використання мобільних телефонів та інших електронних девайсів. Використання мобільних телефонів та інших електронних пристроїв на занятті не допускається (окрім екстрених дзвінків, випадків демонстрації додаткового матеріалу з теми заняття).

Пропуски занять. Пропущені заняття відпрацьовуються в порядку, встановленому в чинному Положенні про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова (посилання [https://www.vnmue.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc\(2026\).pdf](https://www.vnmue.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc(2026).pdf)) у час, визначений графіком відпрацювань (опублікований на сайті кафедри <https://www.vnmue.edu.ua/> кафедра фармації) черговому або своєму викладачу. Відпрацювання передбачає виконання завдань згідно теми пропущеного заняття і специфіки дисципліни.

Засвоєння теми лекцій перевіряють під час практичного, семінарського заняття (практичних навичок) та складанні підсумкового контролю

([https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc\(2026\).pdf](https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc(2026).pdf)).

Порядок допуску до підсумкового контролю з дисципліни наведений в чинному Положенні про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова (посилання [https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc\(2026\).pdf](https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc(2026).pdf)). До підсумкового контролю здобувачі допускаються за умови відсутності академічної заборгованості: середній бал поточних оцінок не менше 3,0 (72 бали за 120-бальною шкалою), всі підсумкові заняття до змістових модулів складено на позитивну оцінку («3» і більше), всі пропущені практичні заняття відпрацьовані на позитивну оцінку («3» і більше). В іншому випадку здобувач повинен підвищити середній бал, відпрацювавши незадовільні оцінки, та відпрацювати пропущені заняття.

Додаткові індивідуальні бали. Індивідуальні бали з дисципліни здобувач може отримати за якісне виконання індивідуальної роботи, зміст якої оприлюднений на сайті кафедри в навчально-методичних матеріалах дисципліни, кількість балів визначається за результатами ІР згідно чинного Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова

([https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc\(2026\).pdf](https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc(2026).pdf)).

Вирішення конфліктних питань. При виникненні непорозумінь та претензій до викладача через якість надання освітніх послуг, оцінювання знань та інших конфліктних ситуацій, здобувач повинен спершу повідомити про свої претензії викладача. Якщо конфліктне питання не вирішено, то студент має право подати звернення до завідувача кафедри згідно Положення про розгляд звернень здобувачів вищої освіти у ВНМУ ім. М. І. Пирогова (https://www.vnmu.edu.ua/Загальна_інформація/Основні_документи). Також здобувач має право звернутись до студентського самоврядування, адміністрації факультету (інституту) чи університету безпосередньо чи через скриньки довіри (лінки і адреси доступні на офіційному сайті ВНМУ). Кафедра виходить з розуміння того, студентоцентричність передбачає відповідальність здобувача за свідоме й активне набуття знань, належне виконання передбачених законодавством та регуляторними документами ВНМУ норм і правил та залишає за собою право інформувати відповідні структури про порушення з боку студентів.

Політика в умовах змішаного навчання. Порядок змішаного навчання регулюється Положенням про запровадження елементів дистанційного навчання у ВНМУ ім. М. І. Пирогова (https://www.vnmu.edu.ua/Загальна_інформація/Основні_документи). Основними навчальними платформами для проведення навчальних занять є Microsoft Team, Google Meets. Порядок проведення практичних занять, лекцій, відпрацювань та консультацій під час дистанційного навчання оприлюднюється на веб-сторінці кафедри (https://www.vnmu.edu.ua/кафедра_фармації/Студенту/форма_навчання/курс/навчально-методичні_матеріали).

Зворотній зв'язок з викладачем здійснюється через чат в Microsoft Team, месенджери (Viber, Telegram, WhatsApp) або електронну пошту (на вибір викладача) в робочий час.

9. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

Навчально-методичне забезпечення дисципліни оприлюднено на сайті кафедр. Маршрут отримання матеріалів <https://www.vnmu.edu.ua/кафедра> студенту

ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Pollen and Fungal Spore Co-Exposure in Allergic Respiratory Diseases (MDPI) – систематичний огляд пилку та грибкових спор у контексті алергії.
2. Pollen and Spores: Applications with Special Emphasis on Aerobiology and Allergy (CRC Press, Google Books) – ґрунтовний підручник про пилок/спори та їхнє значення для алергії.
3. HECC 2023 Report – Outdoor airborne allergenic pollen and spores – ресурс ВООЗ/ClimaHealth про зміну клімату та аероалергени.

Допоміжна

Перехресна реактивність та молекулярні алергени

1. Pollen Cross-Reactivity: A Primer for Allergy Specialists – огляд перехресної реактивності пилкових алергенів.
2. Patterns of Pollen Cross-Allergenicity (Journal of Allergy and Clinical Immunology) – детальний аналіз взаємозв'язків між пилковими алергенами.
3. Cross-reactivity of Pollen Allergens (Springer) – концептуальна основа для розуміння перехресної реактивності алергенів.
4. Cross-reactive epitopes and their role in food allergy (JACI) – молекулярні механізми перехресної реактивності.
5. Tree-Pollen-Related Food Allergies: Birch Pollen and More (Springer) – клінічний огляд харчових алергій, пов'язаних із пилком дерев.
6. Systematic Review of Allergen Cross-Reactivity (JACI Global) – підхід прецизійної медицини до молекулярної алергології.

Фармакотерапія та клінічні настанови

1. Pharmacotherapy of Allergic Rhinitis (UpToDate) – клінічний огляд стратегій лікування алергічного риніту.
2. Pharmacological Management of Allergic Rhinitis: Consensus Statement (PMC) – фармакотерапія на основі клінічних настанов.
3. Algorithm Recommendation for Allergic Rhinitis Management in Ukraine (Karazin University Journal) – український експертний консенсус щодо лікування алергічного риніту.

Міжнародні стандарти та бази даних

1. WHO/IUIS Allergen Nomenclature Database – офіційна міжнародна база даних алергенів.
2. WHO – Priority Food Allergens – перелік пріоритетних харчових алергенів (Codex Alimentarius)
3. MDPI Review: Vitamins and Antioxidants in Plants and Allergy – огляд ролі рослинних сполук у розвитку алергії.
4. Сайт ВНМУ ім. М.І. Пирогова <https://www.vnmu.edu.ua>
5. Сайт МОЗ України – <http://www.moz.gov.ua>
6. Сайт Всесвітньої організації охорони здоров'я – <http://www.who.int/en/>
7. Сайт Державної наукової медичної бібліотеки України – <http://www.library.gov.ua/>

Силабус з дисципліни «Алергени лікарських рослин» обговорено та затверджено на засіданні кафедри фармації (протокол № 1, від «26» серпня 2026 року).

Відповідальна за курс

Д. б. н., професор

Вікторія РОДІНKOBA

В. о. завідувача кафедри фармації

К. фарм. н., доцент

Юлія ТОМАШЕВСЬКА